

Dr. J. G. SIESTROP. *Over de bacteriologische typhusdiagnostiek*. Uitgever: VAN GORCUM en Co. Assen 92 bldz. 1931. Prijs: f 2.90.

Tot der menschen eigenaardige tegenstrijdigheden behoort: wondergeloof naast scepsis. Patiënten beschouwen hun dokter (of magnetiseur) nu eens als een toovenaar, dan weer als een „knoeier, die er niets van weet”. Een overeenkomstige geesteshouding heeft de huisdokter ten opzichte van den laboratorium-leider. Hij stuurt een fleschje met faeces naar het laboratorium, om te weten, of zijn patiënt typhus heeft. Komt het antwoord „positief”, dan wordt dit als iets vanzelf sprekends beschouwd; is het antwoord, tegen verwachting, „negatief”, dan „heb je ook niets aan zoo'n laboratorium”. Het boven genoemde boekje bewijst wel, hoe moeilijk het onderzoek is, hoe hard er in het Centraal Laboratorium wordt gewerkt, hoe er steeds nieuwe methodes aan de practijk worden getoetst. Van dit laatste getuigt het werk van SIESTROP. In de eerste plaats bleek, dat het onderzoek van de bloed-in-gal-cultuur uitsluitend na 24 uur niet voldoende is; herhaling van het onderzoek tot 7 dagen achtereen, gaf een vermeerdering van positieve uitkomsten met 50 pCt. Bij de agglutinatie met gedoode typhusbacillen (formaline-FICKER) komt alleen de grofvlokkige H-agglutinatie tot stand; de fijnvlokkige O-agglutinatie kan men geïsoleerd verkrijgen door de bacillen te doden met alcohol (alcohol-FICKER); met levende bacillen ontstaan de beide uitvlokkingen. Gevaccineerden geven alleen H-agglutinatie; om te weten of deze gevaccineerden aan typhus lijden, moet men dus den alcohol-FICKER toepassen. Belangwekkend was de ervaring, dat de complementbindingsmethode in meer dan 80 pCt. der gevallen dezelfde resultaten gaf als de formaline-FICKER, terwijl PIJPER in Zuid-Afrika een parallelisme zag tusschen de O-agglutinatie en de complementbindingsreactie. Als antigeen moet men bij de complementbindingsreactie doode bacillen en geen bacillen-extracten gebruiken. Bij het onderzoek der faeces met de tetrathio-naat-voedingsbodem van MULLER, konden eventueele proteusbacillen worden tegengehouden door toevoeging van een bacteriophag. Ook de brillantgroenmethode van dr. RUYSS bleek de proteuszwerming goed tegen te houden.

Het boekje van SIESTROP verdient een plaats in ieder bacteriologisch laboratorium.

D. HERDERSCHÉE.

J. B. EBBINGE, *De behandeling van tuberculose met het dieet volgens SAUERBRUCH-HERRMANNSDORFER-GERSON*. Uitg. A. W. SIJTHOFF, Leiden 1931.

De schrijver van het boek begint met een beknopte beschrijving van het dieet, bespreekt de opvattingen omtrent zijn werking en besluit het met een opsomming van de resultaten van eigen onderzoek. Dit laatste is voor ons het voornaamste, omdat hier te lande tot dusver nog maar weinig over dit nieuwe dieet en zijn behandeling er mede van lijders aan tuberculose verschenen is.

Vatten wij de door hem verkregen uitkomsten samen, dan is er,